

2011 JAARVERSLAG

2011 JAARVERSLAG

FONDS
PODIUM
KUNSTEN
PERFORMING
ARTS FUND NL

CHECKLIST

.....

KWALITEIT

Getuigt mijn werk in artistieke zin van vakmanschap, zeggingskracht en oorspronkelijkheid?

ONDERNEMERSCHAP

Haal ik voldoende inkomsten binnen, ga ik efficiënt met beschikbare middelen om, werk ik effectief samen, weet ik publiek aan te spreken?

PLURIFORMITEIT

Voegt wat ik maak iets toe aan wat er al is in het podiumkunstenveld?

SPREIDING

Draagt mijn werk bij aan spreiding van de podiumkunsten in het land?

.....

DE GEZICHTEN ACHTER HET FONDS

De tweekoppige Raad van Bestuur wordt gevormd door George Lawson (voorzitter) en Henriëtte Post. Op hun werk wordt toegezien door een Raad van Toezicht, in 2011 bestaande uit Geert Dales (voorzitter), Kete Kervezee (vice-voorzitter), Marieke Bax, Jacobina Brinkman, Mavis Carrilho en Ila Kasem. Beide raden werken volgens de Code Cultural Governance en de Code Cultuurfondsen. Het Fonds streeft naar een evenwichtige samenstelling van zijn personeel. In 2011 waren er in totaal 64 medewerkers voor kortere of langere tijd bij ons in dienst, onder wie 25 mannen en 29 vrouwen.

In 2011 vroegen we organisatieadviesbureau HayGroup een onderzoek te doen naar onze organisatiestructuur. Uit het onderzoek kwam naar voren dat het Fonds op het vlak van strategie, structuur en processen goed in elkaar steekt. Medewerkers bleken sterk betrokken bij de organisatie en bij ontwikkelingen in de cultuursector. Het Fonds bleek zijn taken adequaat te kunnen uitvoeren. Met de bezuinigingsronde van 2013–2016 op komst zal het Fonds in 2012 een herinrichting bewerkstelligen om waar mogelijk ook zelf te bezuinigen op personele en materiële beheerlasten.

.....

Henriëtte Post werd in november 2011 door maandblad Opzij verkozen tot 'machtigste vrouw in de cultuursector'. De jury oordeelde: 'Post heeft zich flink verzet tegen de enorme bezuinigingen. Ze zet zich nu in om de ruim 45 miljoen euro die ze nog wel heeft maximaal te benutten.'

.....

2011 EEN BEWOGEN JAAR

'Toen we voor het eerst kennisnamen van de voorgenomen bezuinigingen door het Rijk sloeg de kou ons om het hart. Alle kleinschalige en middelgrote dans- en theaterinstellingen zijn straks op ons Fonds aangewezen. Dat betekent voor ons een extra subsidiedruk van 24 miljoen euro. Tegelijkertijd gaan we er 30 procent op achteruit. Met de nieuwe meerjarige regeling hopen we een goed instrument in handen te hebben, met eerlijke en heldere criteria, om daarmee het beschikbare budget zo goed mogelijk onder de instellingen te verdelen.'

Fondsvoorzitter George Lawson reactie op de cultuurbezuinigingen

Voor alle bespelers van het podiumkunstenveld was 2011 een bewogen jaar, zo ook voor het Fonds Podiumkunsten. De toon werd gezet door de bekrachtiging van de voorgenomen rijksbezuinigingen op kunst en cultuur en de gevolgen daarvan voor het podiumkunstenaanbod. Nadat aan het begin van de zomer de budgettaire en beleidsmatige contouren van deze bezuinigingen duidelijk waren geworden, ontwikkelden we een nieuwe subsidie-systeematiek voor meerjarige subsidies: de meerjarige activiteitensubsidies 2013–2016. De leidende gedachte achter deze regeling was om ondanks de bezuinigingen toch zoveel mogelijk perspectief te scheppen voor de kleine en middelgrote podiumkunstinstellingen.

ADVISEURS

Het Fonds werkt met een grote pool van deskundige adviseurs, die zich in wisselend commissieverband buigen over de subsidieaanvragen en ook betrokken kunnen worden bij het vormgeven van het beleid. Hun expertise strekt zich uit over alle gelederen van de podiumkunst, van klassieke muziek tot hiphop, van schouwburgtoneel tot locatitheater en van klassiek ballet tot moderne dans. In 2011 werd besloten dat per ingang van 2012 beoordelingscommissies worden geleid door niet-meestemgende voorzitters. Mede met het oog daarop werden trainingen georganiseerd voor commissievoorzitters, verzorgd door bureau &Maes. In totaal waren in 2011 176 adviseurs betrokken bij de beoordelingen. Van hen was 39 procent vrouw, had 9 procent een niet-westerse culturele achtergrond en beschikte 15 procent over specifieke cultureel diverse expertise.

OPEN EN ACTIEVE COMMUNICATIE

Het Fonds Podiumkunsten hecht grote waarde aan aanspreekbaarheid, klantvriendelijkheid en transparantie jegens (potentiële) aanvragers, overheden, brancheorganisaties, collega-fondsen en pers. Open en actieve communicatie is des te belangrijker nu het systeem van kunstsubsidieïng aan zulke grote veranderingen blootstaat. Behalve dat we subsidieregelingen duidelijk introduceren en adviezen scherp onderbouwen houden we belangstellenden op de hoogte door middel van nieuwsbrieven, persberichten en social media. Eind 2011 organiseerden we een uitgebreide voorlichtingsbijeenkomst voor het veld over de *regeling meerjarige activiteiten-subsidies 2013–2016*. Alle informatie over het Fonds staat op onze website www.fondspodiumkunsten.nl, die in 2011 en 2012 nog klantvriendelijker werd gemaakt.

AANTAL BEZWAARSCHRIFTEN GEHALVEERD

Aanvragers die het oneens zijn met een negatief subsidieadvies worden in staat gesteld bezwaar aan te tekenen. In 2011 nam het aantal bezwaren met bijna de helft af; van 70 bezwaren in 2010 naar 46 bezwaren in 2011. Vermoedelijk hing dat direct samen met de introductie van een aantal nieuwe subsidieregelingen per januari 2011, toen voor het eerst alle criteria gelijktijdig moesten worden beoordeeld en mede daardoor adviesteksten steviger en begrijpelijker moesten worden onderbouwd. In negen gevallen leidde de behandeling van een bezwaarschrift tot een nieuw besluit.

STAP VOOR STAP MEER AANSLUITING

Het jaar 2011 stond echter niet uitsluitend in het teken van de naderende bezuinigingen. Het afgelopen jaar werden immers ook de herziene regelingen voor projecten, programmering van podia en festivals en individuele subsidies van kracht. Deze aanpassingen vormden de tweede fase van het transitietraject waarmee het Fonds sinds 2009 stap voor stap werkt aan een betere aansluiting tussen vraag en aanbod in de podiumkunsten. De voorbereidingen voor de nieuwe regelingen werden getroffen in 2009 en 2010. Oude regelingen zijn samengevoegd en vereenvoudigd, de 'kunst van het programmeren' krijgt een impuls en via onder meer de beoordelingscriteria worden sterkere prikkels gegeven aan de afzetmogelijkheden en het publieksbereik van kwaliteitsaanbod. Ook wordt voortaan meer gestuurd op resultaat.

BEOORDELINGS-CRITERIA: GEEN INSTAPTOETS MEER

Een belangrijke verandering die het Fonds in 2011 doorvoerde is dat voor alle subsidies artistieke kwaliteit niet langer geldt als 'instaptoets' om in aanmerking te komen voor verdere beoordeling. Sinds 2011 geldt dat de criteria kwaliteit, ondernemerschap, pluriformiteit én spreiding bij alle aanvragen aan de orde komen. Voor individuele subsidies wegen de uitvoeringsmogelijkheden voortaan zwaarder mee. Bij subsidies in het kader van de nieuwe *programmeringsregeling* speelt de maatschappelijke verankering een rol, af te lezen uit bijvoorbeeld samenwerkingsverbanden of cofinanciering. De ervaringen met de nieuwe (weging van) criteria zijn na het eerste jaar positief. De aanpassingen maken de kans groter dat het Fonds erin slaagt om een sterk, pluriform en ondernemend podiumkunstenlandschap in stand te houden.

UITGELICHT EEN NIEUWE REGELING VOOR MEERJARIGE SUBSIDIES

Met de regeling *meerjarige activiteiten-subsidies 2013–2016* heeft het Fonds een systematiek ontwikkeld om het sterk gekrompen budget zo effectief en efficiënt mogelijk te besteden. De eisen voor en de manier van subsidiëring zijn ingrijpend veranderd. Een genuanceerd systeem van normbedragen per uitvoering vervangt het oude systeem van exploitatietekort. Daarin bestonden vaak grote en moeilijk uit te leggen verschillen tussen subsidies voor verschillende producerende instellingen met een vergelijkbaar aanbod. In de nieuwe regeling beweegt de hoogte van het subsidiebedrag mee met de prestaties van de gesubsidieerde instelling. Dit nieuwe systeem is transparanter en eerlijker.

UITGELICHT MEER OOR VOOR MUZIEK

Nieuw vanaf 2011 zijn de subsidiemogelijkheden voor compositieopdrachten, naast de al bestaande werkbeurzen en stipendia voor componisten. Daarmee komt er meer aandacht voor de uitvoeringsmogelijkheden van nieuw werk. Het grootste verschil is dat werkbeurzen en stipendia door individuele makers worden aangevraagd en opdrachten door producerende instellingen, podia of festivals. In beide gevallen gaat de subsidie naar de componist.

.....

HET FONDS DENKT EN ORGANISEERT MEE

Naast het verstrekken van subsidies organiseert het Fonds debatten en draagt het bij aan onderzoek over actuele artistieke en beleidsmatige kwesties in de podiumkunstensector. Ook werken we mee aan de organisatie van groot-schalige internationale beleidsmatige projecten en gebundelde presentaties van Nederlandse podiumkunsten in het buitenland. Vaak slaan we daarvoor de handen ineen met partners als de Dutch Centre for International Cultural Activities (SICA), Theater Instituut Nederland (TIN), Muziek Centrum Nederland (MCN) en Nederlandse ambassades en consulaten-generaal ter plaatse.

INTERNATIONALISERING

Het internationale beleid van het Fonds bevordert internationale mobiliteit, dialoog en samenwerking. De regeling *internationalisering* ondersteunt tournees en (gebundelde) presentaties in het buitenland, internationale samenwerkingsprojecten en presentaties uit het buitenland op Nederlandse podia. Voorbeelden in 2011 zijn: een festival met jeugdtheater op Broadway, New York (VS), het grootschalige podiumkunstprogramma Distinctively Dutch in Pittsburgh (VS) en de voorbereidingen van het project *400 jaar betrekkingen Nederland-Turkije en Mediterranean Crossing* in de Arabische regio.

Daarnaast was het Fonds in 2011 betrokken bij het tweejarige Brazilië-programma *Central de Cultura*, de regeling *KulturA* ter ondersteuning van de culturele infrastructuur op de Nederlandse Cariben en participatie in het Van Doesburghuis in Meudon (nabij Parijs), een tijdelijke atelierwoning voor kunstenaars waar in 2011 componist Elmer Schönberger woonde en werkte.

.....

NIEUWSGIERIGHEID OVER DE GRENS

Om een internationaal georiënteerd artistiek klimaat te bevorderen organiseert het Fonds ook enkele programma's op het gebied van culturele diversiteit. Naast de debatreeks *ComMotie* is er onder meer het vierjarige programma *Enriching Cultures*. Dit is geïnitieerd om op meer reguliere basis werk van toonaangevende kunstenaars uit Afrika, Azië en Latijns-Amerika op Nederlandse podia te tonen. Met het innovatieprogramma *TOptalent: van belofte naar prof* stelt het Fonds bovendien sinds eind 2010 vijf podiumkunstenaanrs met een interculturele artistieke oriëntatie in staat om in twee jaar door te groeien tot zelfstandig maker.

IN DEBAT MET HET VELD

Samen met TIN en MCN organiseert het Fonds Podiumkunsten jaarlijks twee debatreksen: *ComMotie* en *Operatie Muziektheater*. *ComMotie* houdt artistieke ontwikkelingen in de kosmopolitische kunstpraktijk tegen het licht. In het najaar van 2011 vond in de Stadsschouwburg Amsterdam het debat *De Kunst van Ikke* plaats, over de herontdekking van het 'ego-document' in de podiumkunsten. Daarnaast zette het Fonds de debatreeks Operatie Muziektheater voort. Die zoomt in op artistieke ontwikkelingen, speelmansen, samenwerking en gebruik van nieuwe media in opera, operette, musical, kleinkunst en muziektheater. In 2011 vonden drie afleveringen plaats, waaronder een internationale werkconferentie in Münster (Duitsland).

UITGELICHT DE KUNST VAN HET PROGRAMMEREN

De in 2011 ingevoerde nieuwe *programmeringsregeling* valt uiteen in vier onderdelen:

- De *subsidie kleinschalige of incidentele programmering* (SKIP) stelt programmerende podia in staat risicovoller te programmeren omdat tekorten, bijvoorbeeld door een tegenvallende publieksopkomst, na afloop kunnen worden gecompenseerd.
- De *subsidie reguliere programmering* (SRP) biedt podia een bijdrage voor de programmering van een kwalitatief hoogwaardig aanbod van voorstellingen of concerten.
- De *programmeringsregeling voor nieuwe en bestaande festivals* doet recht aan de bijzondere brugfunctie die festivals vervullen tussen kwaliteitsaanbod en publiek. De regeling biedt festivals een stimulans voor het ontwikkelen van een goed, aansprekend en samenhangend programma en voor het bereiken van een zo groot mogelijk publiek.
- In de *programmeringsregeling voor popmuziek* zijn eerdere specifieke subsidies voor verschillende soorten podia in vereenvoudigde vorm samengebracht ter stimulering van de popmuziek.

Voor een compleet overzicht van onze activiteiten en subsidieregelingen verwijzen we u naar de website: www.fondspodiumkunsten.nl

COLOFON

DIT JAARVERSLAG IS EEN UITGAVE VAN HET FONDS PODIUMKUNSTEN

REDACTIE

More TXT/Lonneke Kok

ONTWERP

LAVA, Amsterdam

DRUKWERK

Veenman +

De volledige jaarverantwoording 2011 bestaat alleen in digitale vorm als pdf-bestand en is te vinden op onze website www.fondspodiumkunsten.nl/publicaties

FONDS PODIUMKUNSTEN

Postadres
Postbus 85974
2508 CR Den Haag

Bezoekadres

Koningin Julianaplein 2
2595 AA Den Haag

T +31 (0)70 707 27 00
F +31 (0)70 358 47 15
info@fondspodiumkunsten.nl
www.fondspodiumkunsten.nl

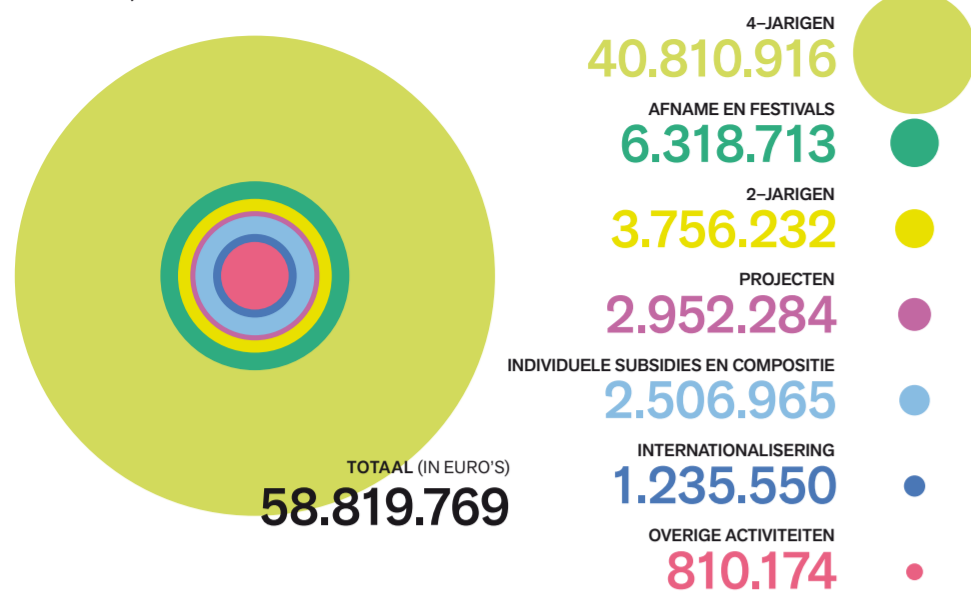
© Fonds Podiumkunsten 2012
Aan de inhoud van dit jaarverslag kunnen geen rechten worden ontleend.

EN DE WINNAAR IS...

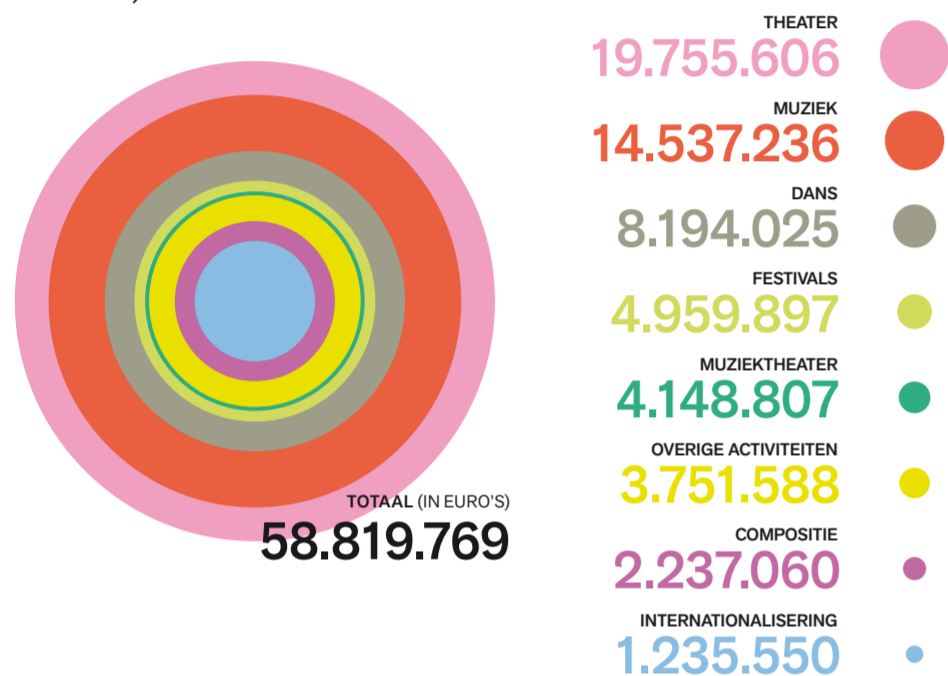
Het Fonds is organisator van twee belangrijke podiumkunstprijzen. **De Nederlandse Muziekprijs** is de hoogste onderscheiding die door de Nederlandse overheid wordt toegekend aan jonge, getalenteerde musici. In 2011 kregen drie laureaten de prijs uitgereikt: blokfluitist Erik Bosgraaf, gitarist Izhar Elias (de eerste gitarist ooit die deze prijs won) en bariton Henk Neven. De tweejaarlijkse **Matthijs Vermeulenprijs**, de belangrijkste Nederlandse compositieprijs op het terrein van de hedendaagse muziek, werd in 2011 toegekend aan Richard Rijnvos voor zijn werk *Die Kammer-sängerin*.

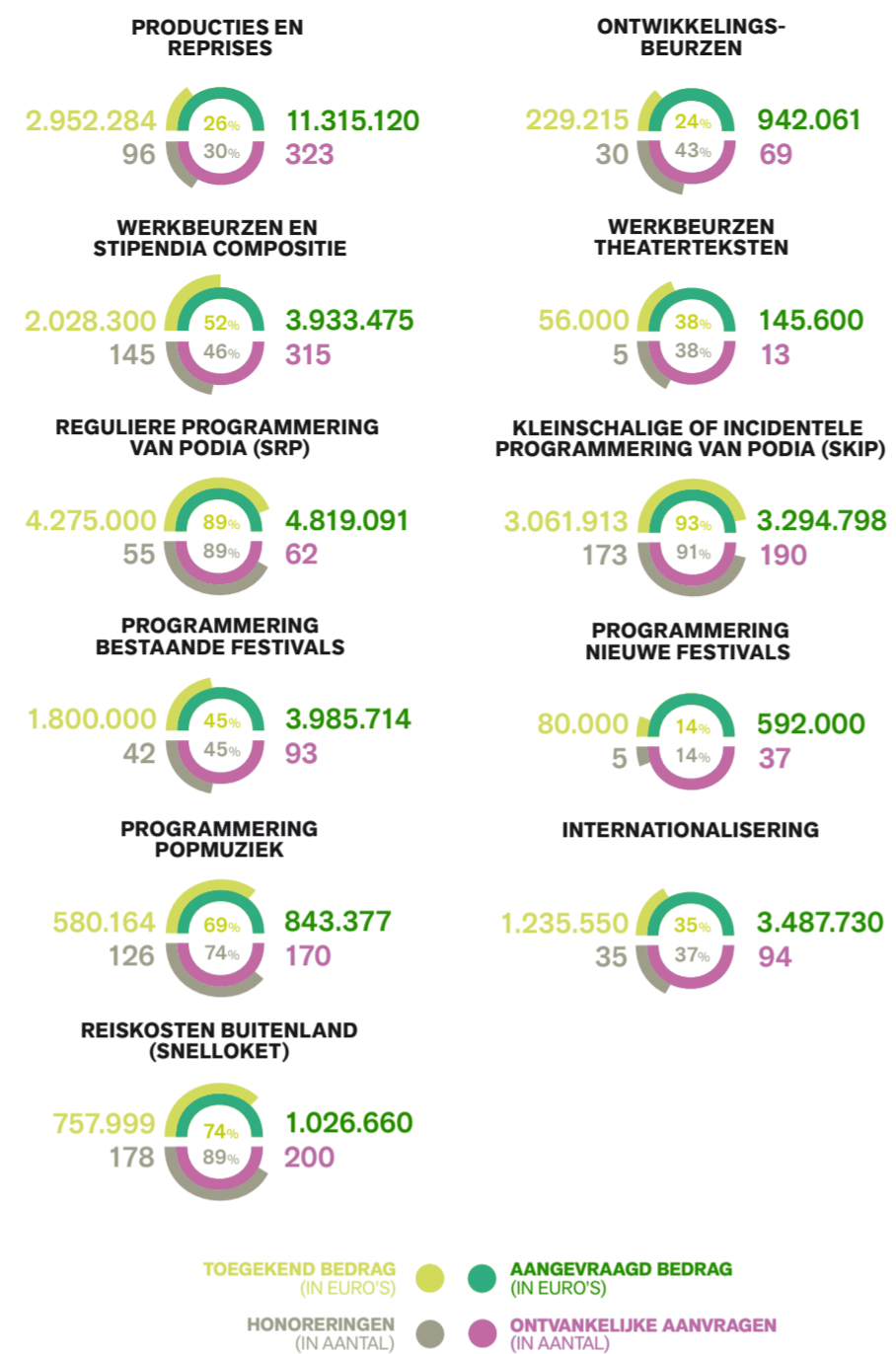
VERDELING SUBSIDIEBUDGET (IN EURO'S)

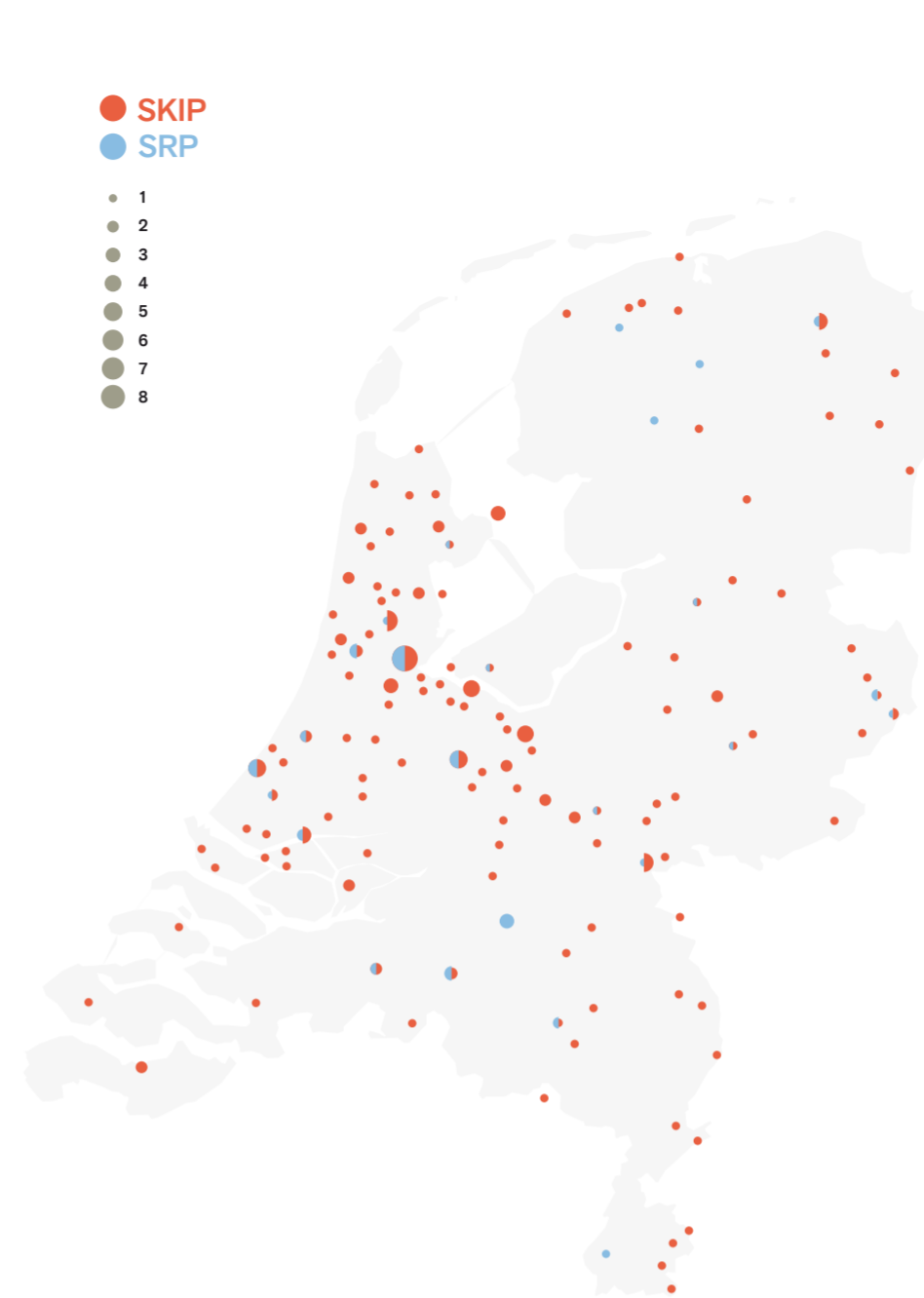
SUBSIDIES PER DISCIPLINE (IN EURO'S)

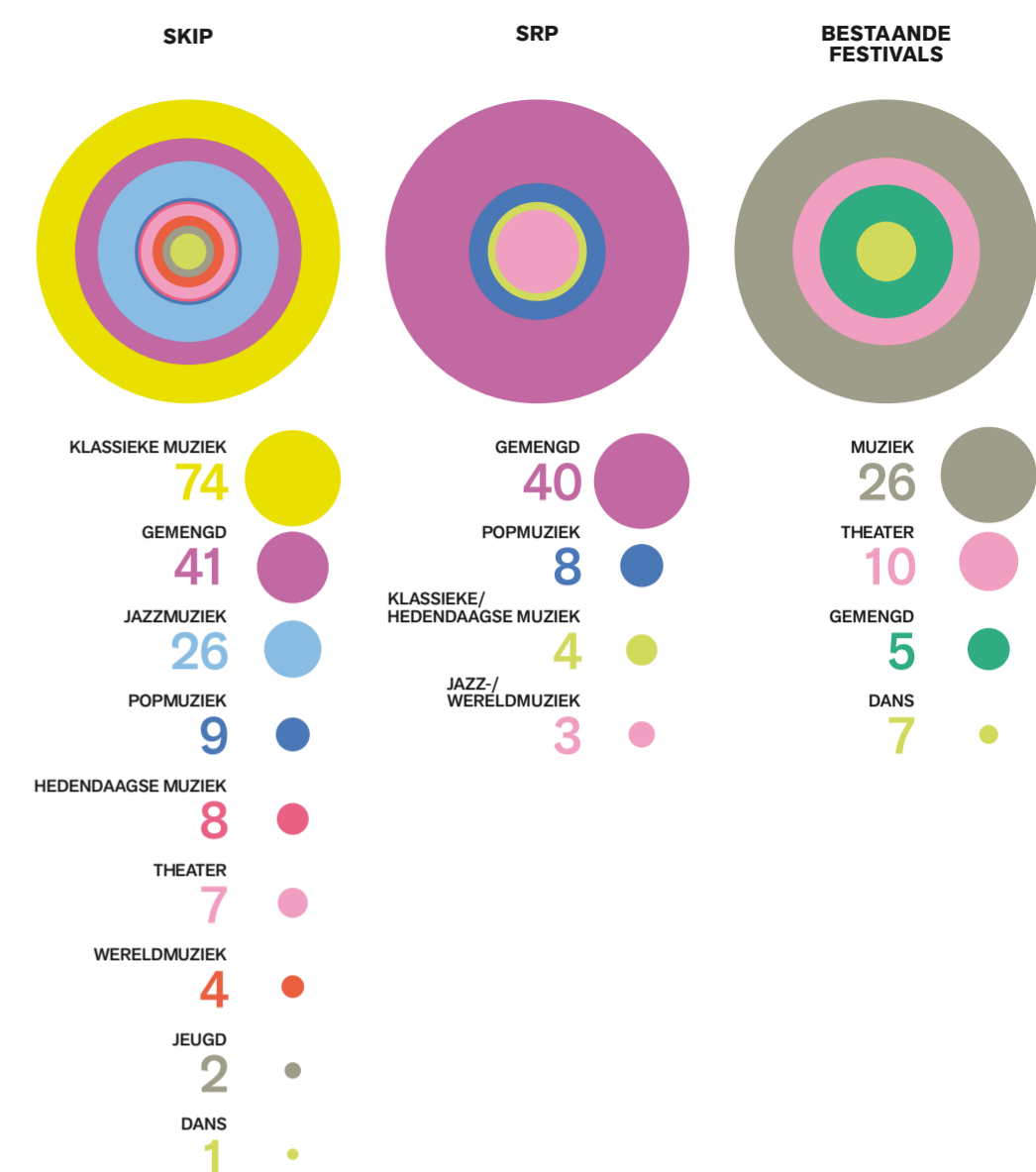
AANVRAGEN EN HONORERINGEN 2011 PER REGELING (EXCL. 4- EN 2-JARIGEN)

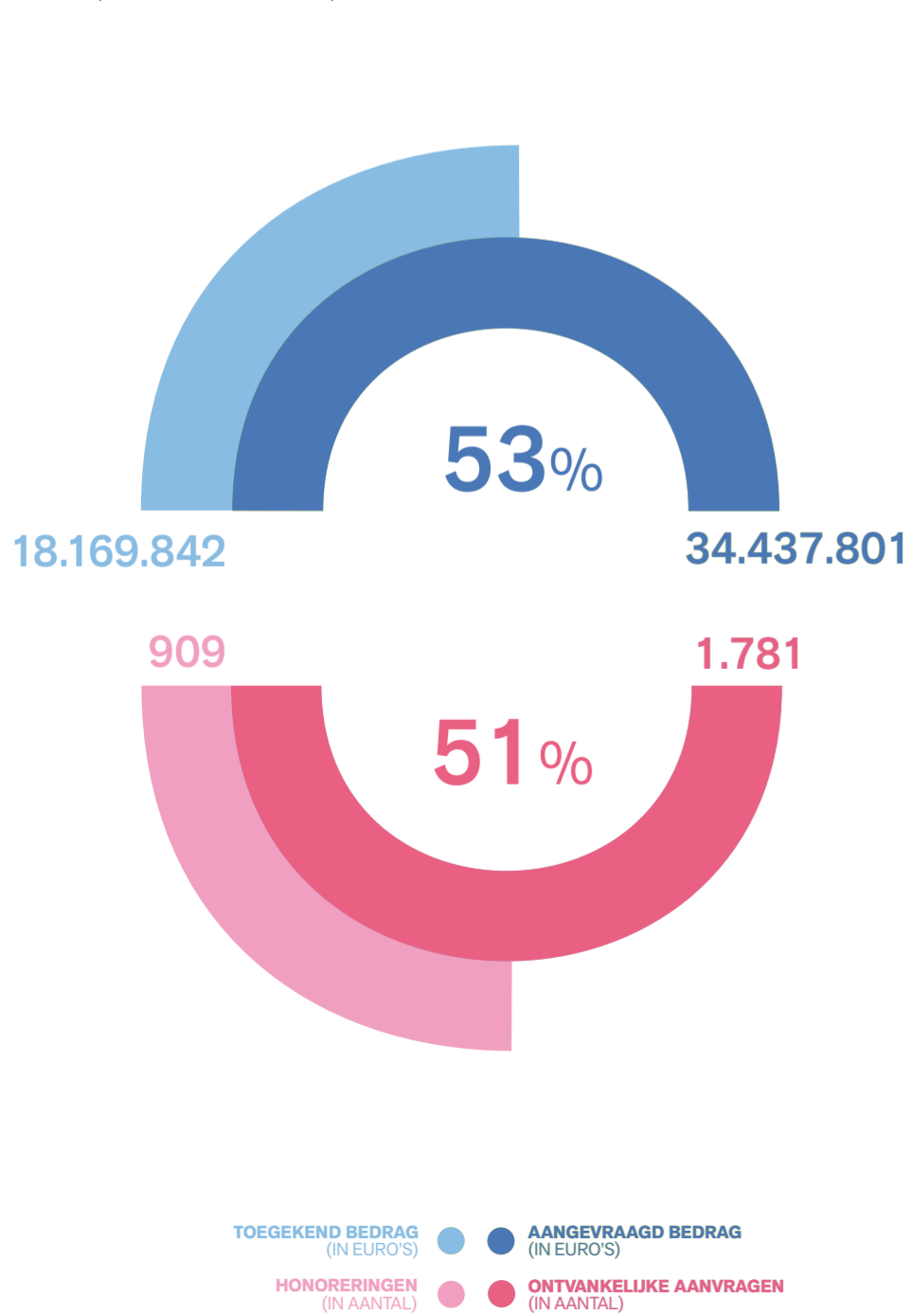
GEOGRAFISCHE SPREIDING SUBSIDIES SKIP EN SRP

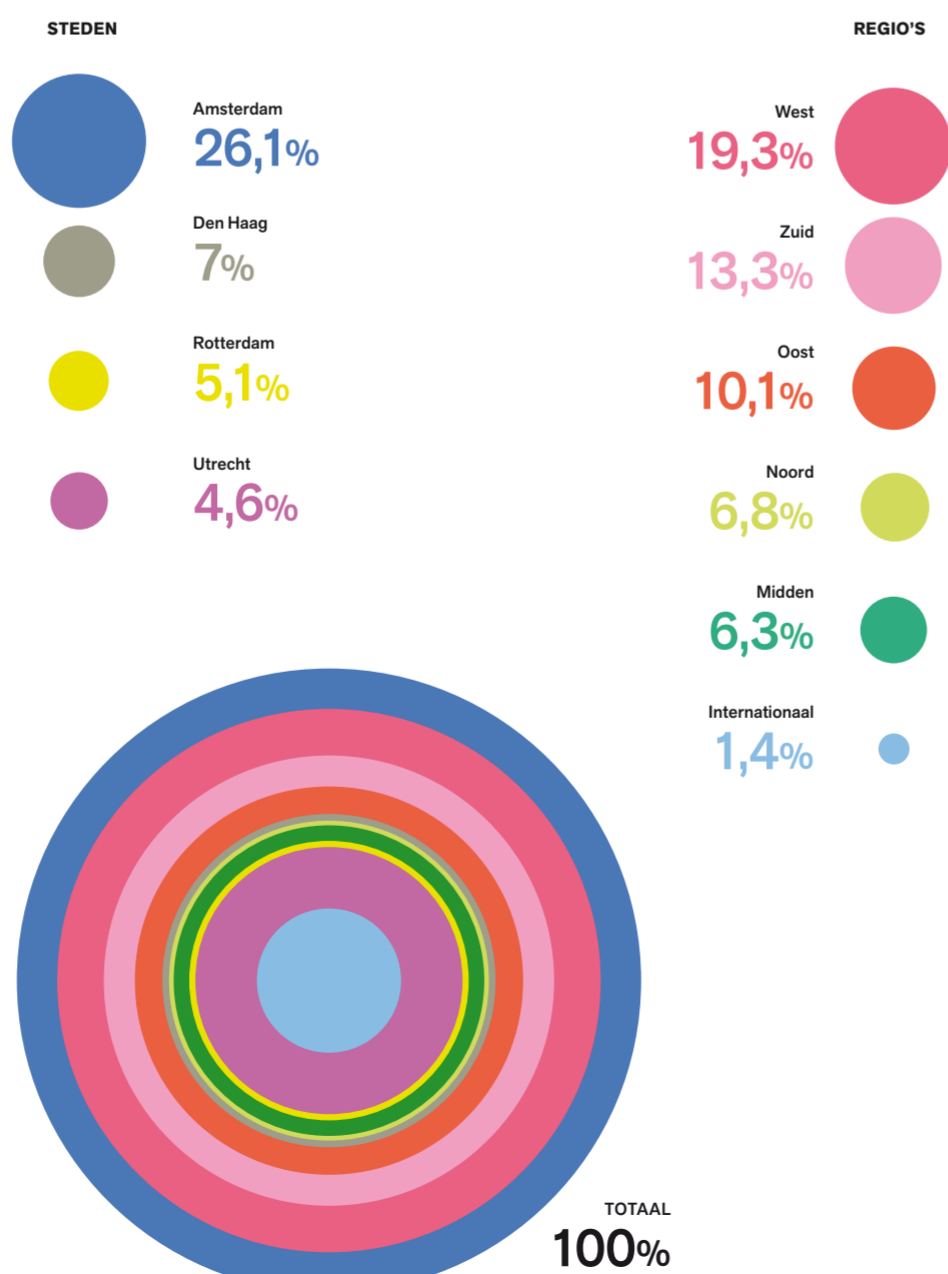
SUBSIDIES SKIP, SRP, BESTAANDE FESTIVALS PER GENRE

AANVRAGEN EN HONORERINGEN 2011 TOTAAL (EXCL. 4-JARIGEN)

SPREIDING SUBSIDIES 2011 REGIOVERDELING IN AANTALLEN HONORERINGEN

GEOGRAFISCHE SPREIDING SUBSIDIES BESTAANDE FESTIVALS

EXPLOITATIEREKENING 2011

